

АЙТА ТУСЛА ПУЛАР-И?

Эсё инкеке лексен кам патне қаятән-ха? Камран пулашу, ырә қаңаш ыйтатан?

Учителсемпес ачар-аннёр патне-и? Ҫук. Хальхи ҫамрәксенчен нумайшә хайсен чөрери йывәрләхә тус-юлташ-

е сене шанса пама кәмәллаңчә.

Кам-ха вәл чән-чән юлташ? Ӓңсәртран паллашниsem, лай-әх юлташсем тата чи ҫывәххисем пур-cke. Ҫыншән юлташ пулма нумай вәхәт кирлә мар — унпа пёр вәхәт хүшши пәрле пулни те ҫителәклә. Пушә вәхәта пәрле ирттерни, пёр-пёрне ӓнланни, хисеплени чәннипех тес пысак түйәма, туслаха күсма пултарать.

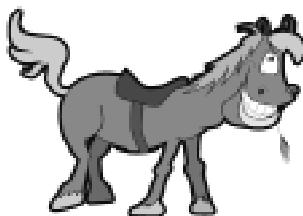
Ҫынсем чән-чән туса тәл пулма ёмәтленесчә, вәсene ҫумра шанчәклә, ырә кәмәллә ҫын кирлә. Пурнаңра тем тес пулса иртет, анчах шанчәклә тус ниме пәхмасарах сана хүтәлет, ӓнланат, яланах пәрле пулать. Вәл пирән шухашсене, ёмәтсene хисеплеть, яланах тәрәссине калать, хәш чухне чөрене ыраттарать пулин тес. Юлташ ыррине анчах су-

Туслахра чи кирлә 5 ен пирки 100 ачаран ыйтса пәлнә.

- » вәрттәнләхсене упрама пәлни — 89;
- » шанчәкләх — 88;
- » чөре ӓшши — 82;
- » түрләх — 75;
- » кулаш түйәмә — 74;
- » пәрләхлә ёс — 62;
- » калаңчава тытса пыма пәлни — 59;
- » ӓс-тән — 57;
- » пушә вәхәта пәрле ирттерни — 49;
- » пёр пек интерессем — 30;
- » танташ пулни — 10;
- » пёр пек тавракурәм — 8;

наты, ҫавәнпа та эпир ӓна юрататпәр, ҳамәрән шәпана лайхлатма ирәк паратпәр.

Настя Алексеева

Мән тес пулин ёмәтленесе хүр. Әйтүсем ҫине халех ан пәх, малтана курсан эсә тәрәс хурав кәтсе илеммән. Карапашпа хут листи ил. Вәсем сана хуравсене ҫырса пыма кирлә пуләс.

Ҫак тест сан ҫинчен веңеч тәрәссине үсса парә.

Кашни ыйту ҫине хуравла. Малтан мән пүса кәрекенни тәрәс хурав пулә.

Әйтүсем:

1. 5 чёр чуна пёр-пёрин хыс-сан хәвна килешнә пек выр-настар.
- Ӗне
- Тигр
- Сурәх
- Лаша
- Сысна
2. Ҫак списокри сә-мәх-сәм ҫүмнә паллә ячесем хүш: ыйтә, кушак, йәкә хүре, тинәс.
3. Сана лай-әх пәлекен, саншан питे ҫывәх ҫынсene аса ил. Кашни тәспе пәрер ҫынна ҫыхәнтар: сарә, сарә хәрлә, хәрлә, шурә, симәс. Халә хәвән юратна хисеп ятне тата эр-

ZOOPARK

нери чи килешекен куна палларт.

Тархасшән, хуравсем чәнах та хәвна кирлә пек пулнине тепәр хут тәрәслесе тух. Малалла кайичен хәвән ёмәтес аса ил.

ХУРАВСЕМ:

1. Эсә хәвән пурнаңри шухашсене тәрәслерән.

Ӗне — ёс, пулас кәрьеңа кәтартать.

Тигр — хәвәра юраттине.

Сурәх — юратава.

Лаша — ҫемьене.

Сысна — үкçана.

2. Йытә вәл — эсә хү.

Кушак — сан юлташна кәтартать.

Йәкә хүре — сана усал сунан-

ПСИХОЛОГИ ТЕСЧЕ

кансене, ташмансене.

Тинәс — хәвән пурнаң.

3. Сарә — вәл ҫынна эс нихәсан та манас ҫук.

Сарә хәрлә — ӓна эсә хәвән чи ҫывәх юлташу тесе шутлатан.

Хәрлә — ӓна эсә чун — чөрөрен юрататан.

Шурә — сана тәвәнла чун.

Симәс — ӓна эсә хәвән пурнаңсу вәслениччен та манаймасстан.

Күсараканә
Лариса ОСИПОВА

«ЭПИР — ВАЙ» ТЕНИ ИККЁЛЕНҮЛЛӘ

Нарасын 20-мәшінче Мурказ шкулёнчесе «Эпә — сәмәх! Эсә — ёс! Эпир — вай!» ятпа ҫамрәксен форуме иртре.

Мәнеке, форума район пай-әнчи тесе пәлттери пулин тес, «Хысалти партия» редакция унта чөммен та темелле. Мероприятие вара ҫамрәксене ёспе тибәттерес, вәхәттесе үсаллә ирттерес, ҫамрәк семьеңен шурәнмалли условисене лайхлатас ыйтусене тишкарни, ҫамрәксен культуры мәнле шайра пулнине сүтсе явни пулны.

Эшир ҫак информации кәна пәлтеги. Ытгларах та тәшләпкөрх ҫырма вара кәмәл ҫук.

Ан манәр, паян информации тулын ҫитерни пәлтөршүл.

«ХП»

ПИТ ИЛЕМЛӘ УРАМРА

Пит илемлә урамра.

Эх, шап — шурә таврара,

Ҫуса лартна юр унта.

Пәхкалап унта-кунта.

Тытрам юр чәмәрккine,

Петәм ӓна кил енне.

Чуптартам кәс малалла.

Пит килешет урамра!

Вәшет шур юр вәл-вәл,

Пит илемлә пулать хәл.

Ҫер ҫине анса ўкет,

Алә ҫинче ирәләт.

Чупрәм чөнме юлташа,

Ялти лай-әх тусама.

Пит илемлә урамра,

Савәнәр-ха вәхәтре.

Наташа ЯКОВЛЕВА

8 класс,

Шатракас шүлә.